

О Т Ч Е Т

Секция "Литература на Българското възраждане" 2006 г.

През 2006 г. секцията работи по следните научни проекти:

Литературни и социокултурни проблеми на Българското възраждане

Ръководител: ст. н.с. дфн Р. Дамянова.

Проектът обхваща основните задачи на секцията - работа по приключване на Енциклопедия "Българско възраждане", участия в конференции, подготовка на колективни издания.

- Енциклопедия "Българско възраждане. Литература. Периодичен печат. Литературен живот. Културни средища". Предадени бяха общо 50 статии (първа и втора редакция), актуализиран бе словникът на тома. Активно продължава работата по написване и редактиране на постъпващи статии.
- Съвместно с Института за български език "Проф. Л. Андрейчин" и Народната библиотека "Св. св. Кирил и Методий" секцията бе съорганизатор (Р. Дамянова и Д. Господинов) на Националното честване по случай 200-годишнината на българската печатна книга (7-9 декември 2006 г.). Пленарни доклади бяха изнесени от А. Гергова, В. Райнов, Д. Господинов. В конференцията "И на печат поставих..." по случай 200 г. от излизането на Софрониевия "Неделник" участваха 60 учени от различни университети, библиотеки и научни институти в България - http://www.ibl.bas.bg/news_kniga_bg.htm
- В рамките на Междунститутски проект на Българско общество за изучаване на XVIII век в конференцията *Пътища и граници: отъпкани и нови* (10-11.04.2006 г.) доклади изнесоха Н. Аретов, Р. Дамянова, Л. Михова, А. Алексиева.
- Н. Капралова взе участие в международната конференция *Българската книга извън България* (Виена, 25-26.05.2006), посветена на 200 г. от излизането на "Неделник" на Софроний Врачански, с доклад на тема "Носталгия и усилия: една антология на класическата българска поезия на френски език".
- Р. Дамянова и Л. Михова участваха в конференция *Езикът на Иван Богоров* днес (Карлово, м. април 2006 г.) с доклади "Заветите на Иван Богоров" (пленарен) и "Богоровата разходка "по българските места".
- В. Балеvски изнесе доклад "Македонски научен институт и някои съвременни аспекти по националната проблематика" на конференция по проблемите между България и Македония (12 юни 2006 г.). В. Балеvски участва и в Пети юбилейни Арнаудови четения (Русе, 27 и 28 октомври 2006 г.) с пленарен доклад "Още веднъж за границите на Българското възраждане".
- Защитени бяха две дисертации за присъждане на научната степен "доктор на филологическите науки" - Н. Аретов с тема "Национална митология и национална литература. Сюжети, изграждащи българската национална идентичност в словесността от XVIII и XIX в." (3 май 2006 г.) и Р. Дамянова с тема "Отвъд текстовете: културни механизми на Възраждането" (7 юни 2006 г.). Анна Алексиева (с научен ръководител К. Михайлов) защити дисертация за "доктор по филология" на тема "Идентификации и роли на субекта в българската поезия до 50-те години на XIX век".
- Бяха издадени книгите: **Аретов, Н.** Национална митология и национална литература. Сюжети, изграждащи българската национална идентичност в словесността от XVIII и XIX век. - С. : Кралица Маб, 2006, 552 с.; **Аретов, Н.**

Българска литература. XVIII-XIX век. Един опит за история. - С. : Анубис, 2006, 512 с. (с Николай Чернокожев).

Публикувани са 13 научни изследвания на членове на секцията, от които 7 в чужбина.

Проект "Иван Д. Шишманов и модернизацията на българската хуманитарна наука"

Ръководител: ст. н.с. дфн Р. Дамянова, секретар [Н. Капралова](#).

В рамките на ежегодните Шишманови четения бе проведена конференция "Иван Д. Шишманов и модернизацията на българската култура" (26-27.10.2006 г.) Участваха 20 учени от различни институти и университети от цялата страна, а също и учени от чужбина - Вл. Кржиж (Чехия), Ел. Сюзюр (Румъния), Н. Грегораш (Украйна).

Издаден е сборник с доклади от Шишмановите четения (2005) *Иван Д. Шишманов - ученият и гражданинът. Шишманови четения. Книга 2* (ред. Р. Дамянова, Н. Капралова), финансиран от Фонд "Култура" при Министерството на културата (м. дек. 2006 г.)

Екип от членовете на проекта (с ръководител проф. д.и.н. Румяна Радкова) подготви изданието "Да бъдем европейци и все пак българи..." Иван Д. Шишманов в оценката на съвременниците си. Отзиви, спомени, материали. София, 2006 г.

Интердисциплинарен проект "Балканските идентичности в българската култура"

Ръководител: [ст. н.с. дфн Н. Аретов](#).

Стартира втори етап на проекта под надслов **Идентичност и исторически митове**. Организиран бяха семинари по проблематиката на проекта - 14 юни 2006 г. и 20 октомври 2006 г. Във втория, обединен около темата **Завладяването на Балканите**, участие взе Николай Аретов с доклад "Завладяването на Константинопол като митичен сюжет и една негова предмодерна интерпретация. "История за превземането на славния Цариград..." (http://www.ilit.bas.bg/bi/include.php?file=aretov_constantinopol). Допълнена бе на страница на проекта - www.ilit.bas.bg/bi.

Проект "Географски паспорт на българската възрожденска интелигенция"

Ръководител: ст. н.с. д-р Л. Михова.

Продължава работата по попълване на каталога "Културни средища през Възраждането". Подготвен и приет от НС е сборникът "Литературата - топоси и посоки" с материали от проведената през 2005 г. научна конференция. Търсят се възможности за издаването му.

Проект "България и Русия - представи и реалност (XVIII-XIX в.)"

Ръководител: ст. н.с. дфн Р. Дамянова, проф. Г. Гачев.

По проекта бе осъществена командировка в Москва от проф. Л. Минкова. Обсъдена е темата - "България и Русия в XVIII-XIX в. Взаимопознание", на предстояща през 2007 г. в София научна конференция, като се предвижда материалите от нея да бъдат издадени в Москва.

Българо-чешки проект "Християнството и националната идентичност в България и Чехия XVII-XIX в."

Ръководител: [ст. н.с. д-р К. Михайлов](#).

Проведена беше конференция на тема "Ролята на християнството за оформяне на културната идентичност в България и Чехия XVII-XIX в." (София, 13-14 юли 2006 г.). От секцията взеха участие Р. Дамянова, Л. Михова, Н. Аретов, Д. Господинов, В. Балевски, Н. Капралова, както и учени от Славянския институт, Прага (проф. Хана Гладкова, Вл. Кржиж и Марцел Чарни), от Софийския университет (проф. Дина

Манчева), Пловдивския университет, от Института за фолклор (проф . Мила Сантова) и др.

Проведена бе международна интердисциплинарна конференция **Въпреки различията. Интеркултурни диалози на Балканите** (София, 23-25 ноември 2006) с организатор Н. Аретов. С доклади участваха Н. Аретов "Икономиката на жените" в българската словесност от XIX век. Няколко славянски примера" и Д. Господинов "Диалогът между субкултурите (град и село)".